

**UCHWAŁA NR LIX/454/2024
RADY GMINY LISKÓW**

z dnia 17 stycznia 2024 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Żychów na lata 2024-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40), Rada Gminy Lisków uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Żychów na lata 2024 – 2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lisków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr LIX/454/2024
Rady Gminy Lisków
z dnia 17 stycznia 2024 roku

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI ŻYCHÓW
NA LATA 2024 – 2029**

Żychów, Gm. Lisków

Żychów, styczeń 2024

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	3
II. Charakterystyka miejscowości Żychów.....	4
III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Żychów	8
IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Żychów	9
V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w miejscowości Żychów.....	10
VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców.....	14

I. Wstęp

Polskie wsie są postrzegane jako obszary zacofane technicznie i mentalnie, o zaniedbanej infrastrukturze. Zmiana tej sytuacji powinna stać się priorytetowym celem działania każdej gminy, aby zmienić wizerunek podległych jej miejscowości.

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich zakłada podejmowanie zróżnicowanych działań z zakresu działalności gospodarczej, kształtowanie w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

Realizacja programu „Plan odnowy miejscowości Żychów” przewidziana została na okres 5 najbliższych lat. W tym czasie podjęte zostaną, określone z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe, działania inwestycyjne w obszarach: społeczność, gospodarka, kultura i infrastruktura. W latach 2024 – 2029 pragniemy skupić się m.in. na: zagospodarowaniu przestrzeni publicznej poprzez przebudowę i modernizację dróg, modernizacji i doposażeniu świetlicy wiejskiej w Żychowie wraz z zagospodarowaniem przyległego do niej terenu.

Mamy nadzieję, że podjęte przez nas plany uda się w całości zrealizować, a tym samym polepszyć warunki życiowe mieszkańców Żychowa.

II. Charakterystyka miejscowości Żychów

Żychów to wieś położona w województwie wielkopolskim, w powiecie kaliskim, w gminie Lisków. Usytuowany w odległości 22 km na północny – wschód od Kalisza – najstarszego miasta w Polsce. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa kaliskiego. Współrzędne geograficzne to 51° 84" N i 18°36"E.

Nazwa Żychów po raz pierwszy została wymieniona w źródłach pisanych już 23 maja 1293r. (*Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. 2, nr 689), jednak była to tylko krótka wzmianka o tej wsi. W dokumencie opisującym Lisków określono jego położenie jako wieś leżącą w pobliżu Żychowa (*Llyskonicy, sitam prope Zichovich*).

Demografia

Miejscowość Żychów zamieszkuje 164 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2023 roku) co stanowi 3,2 % ogółu ludności Gminy Lisków. Zestawienie mieszkańców Żychowa wg płci oraz wieku przedstawia poniższa tabela.

Przedział wiekowy	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 – 4	7	4	3
5 – 9	9	4	5
10 – 14	1	0	1
15 – 19	5	3	2
20 – 24	17	14	3
25 – 29	24	12	12
30 – 34	11	8	3
35 – 39	8	5	3
40 – 44	13	6	7
45 – 49	16	9	7
50 – 54	15	7	8
55 – 59	9	5	4
60 – 64	9	4	5
65 – 69	5	3	2
Pow. 70	15	4	11

Plan odnowy miejscowości Żychów

Z tabeli wynika, że wśród mieszkańców Żychowa można wyróżnić dwie największe grupy: są to osoby w przedziale wiekowym 25 – 29 lat w liczbie 24 osoby co stanowi 14,63 % ogółu mieszkańców, następnie przedział pow.70 lat w liczbie 15, co stanowi 9,14 % ogółu mieszkańców. Najliczniejsze grupy wyróżnione ze względu na płeć to kobiety w wieku 25-29 lat – 12 osób i mężczyźni w wieku 20 - 24 lat – 14 osób.

Natomiast strukturę ekonomiczną mieszkańców Żychowa przedstawia kolejna tabela

Przedział wiekowy	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek przedprodukcyjny (do 15 lat)	17	8	9
Wiek produkcyjny (15–59 kobiety 15 65 mężczyźni)	132	76	56
Wiek poprodukcyjny	15	4	11

Charakterystyka fizjograficzna

Teren o charakterze rolniczym, czyste powietrze oraz znajdujące się w okolicy lasy z bogatą fauną i florą sprawiają, że wieś Żychów jest bardzo dobrym miejscem do rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Żychów to także wieś posiadająca walory krajobrazowe, ponieważ obszar gminy zaliczany jest do Wzgórz Tureckich powstałych w plejstocenie. Występują tutaj takie ciekawe formy jak wydmy (nie przekraczające jednak 10 m wysokości względnej).

Na terenie wsi Żychów występują gleby chronione klasy od IIIa do VIz. W obniżeniach terenu i dolinkach występują gleby murszowe, czarne ziemie i gleby pobagienne zajęte najczęściej pod pastwiska. Gleby na terenie Żychowa to gleby łatwe do uprawy mechanicznej.

Sieć rzeczna jest słabo rozwinięta, bezimienne ciekły wpadają do Żabianki (dopływ Proсны). Doliny rzeczne są mało wyróżnione w topografii terenu. Nieliczne zbiorniki wód stojących położone są na terenach podmokłych i bagnistych.

Klimat w granicach kraju obszar gminy i wsi zaliczany jest do najcieplejszych i suchych. Średnia temperatura roczna wynosi +8°C, w tym lipca około +18°C, a stycznia 3,5°C. Opady są niższe od przeciętnych dla całego kraju.

Gospodarka

Głównym kierunkiem produkcji rolnej jest uprawa zbóż, ziemniaków i warzyw oraz hodowla bydła i trzody chlewnej w rodzinnych gospodarstwach rolnych o stosunkowo małej powierzchni upraw.

W Żychowie zarejestrowano 5 podmiotów gospodarczych. Na terenie wsi znajduje się 1 punkt handlowy. Od listopada 1992r. w Żychowie funkcjonuje firma „EDAL”, jedna z największych w gminie, dająca zatrudnienie około osiemdziesięciu osobom. Spółka zajmuje się produkcją artykułów spożywczych, głównie herbat, przypraw i bakalii. Od 1998 r. zyskała miano Zakładu Pracy Chronionej.

Kultura

Wieś Żychów związana jest kulturowo z miejscowością Lisków – siedzibą gminy, która posiada bogate dziedzictwo kulturowe zapoczątkowane przez Ks. Wacława Blizińskiego w XIX w. Proboszcz rozbudował zastaną wówczas biedną wieś Lisków, integrując i namawiając do współpracy wszystkich mieszkańców nie tylko Liskowa, ale również okolicznych wsi. Mieszkańcy Żychowa utożsamiają się tym samym z dziedzictwem kulturowym gminy.

Obecnie na terenie Żychowa dostępna jest świetlica wiejska. Mieszkańcy wsi korzystają również z Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Liskowie. Placówki te oferują ciekawe formy spędzania wolnego czasu, a także możliwość realizacji zainteresowań kulturalnych.

Jednak społeczność wsi wyraża chęć posiadania własnej jednostki kulturalnej umożliwiającej dzieciom i młodzieży rozwój zainteresowań i możliwość kreatywnego spędzania czasu. Remont świetlicy wiejskiej znajdującej się w miejscowej strażnicy oraz zagospodarowanie przyległego terenu, umożliwiłoby mieszkańcom Żychowa podejmowanie lokalnych działań, nie odbiegających możliwościami i jakością od projektów realizowanych w gminie. Ważne, by świetlica stała się obiektem wygodnym i funkcjonalnym. Miejscem, gdzie mieszkańcy wsi z przyjemnością będą spędzać czas.

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Żychów

Miejscowość Żychów zwodociągowania jest w 100 %. Na terenie wsi znajdują się 3 km sieci wodociągowych. Sieć wodociągowa jest zasilana ze Stacji Uzdatniania Wody w Liskowie. Wieś posiada 43 przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej obsługiwanej przez oczyszczalnię w Liskowie.

Wieś Żychów posiada sieć gazową, ale niektórzy mieszkańcy korzystają także z gazu w butlach.

Aktualny stan zasobów infrastruktury technicznej w Żychowie

- sieć wodociągowa – 3 km
- sieć gazowa – 1,5 km
- sieć kanalizacyjna – 43 przyłącza

Odpady komunalne gromadzone są przez mieszkańców w indywidualnych pojemnikach, a następnie wywożone do Zakładu Utylizacji Odpadów „Orli Staw” w Prażuchach. Wywóz odpadów obsługuje firma wybrana przez Gminę Lisków w przetargu. Wieś posiada dwa ogólnodostępne pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Wieś Żychów posiada dobrą sieć dróg gminnych i powiatowych o różnej nawierzchni. Ze względu na zwartą zabudowę długość dróg jest stosunkowo nieduża. W odległości 2 km przebiega droga wojewódzka nr 471 dająca dobre połączenie w kierunku Kalisza. W chwili obecnej nie występują zagrożenia dla stanu dróg zaś władze Gminy sukcesywnie poprawiają ich stan m.in. przez inwestycje i bieżące remonty. W trakcie budowy sieci kanalizacyjnej przeprowadzono gruntowną modernizację drogi powiatowej biegnącej przez Żychów oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez przebudowę i modernizację chodników.

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Żychów

Mocne strony

- bliskość drogi wojewódzkiej 471
- dobrze funkcjonujące gospodarstwa
- zaangażowanie mieszkańców
- potencjał ludzki
- sieć gazowa
- czyste środowisko
- warunki naturalne do rozwoju bazy turystycznej i agroturystycznej

Słabe strony

- emigracja zarobkowa
- niska świadomość ekologiczna
- brak infrastruktury (sportowej, kulturalnej)

Szanse

- poprawa infrastruktury kulturalnej i społecznej
- budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- wsparcie UE
- rozwój drobnej przedsiębiorczości

Zagrożenia

- brak zbytu na produkty rolne
- migracja do miast
- niewystarczające środki na rozbudowę infrastruktury technicznej realizowanej samodzielnie
- starzenie się społeczności

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w miejscowości Żychów

Działalność miejscowości Żychów w latach 2024 – 2029 koncentrować się będzie przede wszystkim w następujących obszarach: społeczność, gospodarka, kultura i infrastruktura.

W obszarze „**społeczność**” działania będą się skupiać w następujących kierunkach:

- zmniejszenie bezrobocia i jego społecznych skutków,
- zwiększenie aktywności społecznej i wykorzystanie potencjału ludzkiego,
- zintensyfikowania działalności placówek kulturalnych,
- zwiększenia dostępności do profesjonalnej bazy edukacyjnej.

W zakresie obszaru „**gospodarka**” kierunki działań będą skierowane na:

- tworzeniu warunków dla pozyskiwania funduszy pozabudżetowych, w tym z UE,
- tworzeniu warunków do lepszego rozwoju istniejących firm oraz powstawania nowych inicjatyw gospodarczych,
- promowaniu i stworzeniu systemu informacji o miejscowości,
- stworzeniu warunków do rozwoju bazy turystycznej i agroturystycznej,
- współpracy z sąsiadującymi samorządami.

W zakresie obszaru „**kultura**” kierunki działań będą skierowane na:

- tworzeniu warunków dla pozyskiwania funduszy pozabudżetowych, w tym z UE,
- doposażenie świetlicy wiejskiej,
- zagospodarowanie terenu przyległego do świetlicy,
- tworzeniu warunków do powstawania nowych inicjatyw kulturalnych,
- propagowaniu kreatywnego spędzania czasu,
- kultywowanie tradycji lokalnych, promocja tradycji wiejskich.

Plan odnowy miejscowości Żychów

W zakresie obszaru „**infrastruktura**” działania będą się skupiać na:

- rozwoju infrastruktury agroturystycznej,
- przebudowie oraz poprawie stanu dróg
- modernizacji sieci wodociągowej
- uzupełnieniu oświetlenia ulicznego

Kierunki działań w poszczególnych obszarach mają swoje odzwierciedlenie w opisanych poniżej najważniejszych celach i zadaniach do wykonania w miejscowości Żychów w ramach „Planu odnowy miejscowości Żychów” w latach 2024 – 2029.

Zadania te zostały zgłoszone do planu przez radnych, sołtysów oraz mieszkańców wsi Żychów.

Plan odnowy miejscowości Żychów

Najważniejsze cele i zadania do wykonania w miejscowości Żychów w ramach „Planu odnowy miejscowości Żychów” w latach 2024 – 2029.

Lp.	Nazwa zadania	Czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Szacunkowe koszty [zł brutto]
1.	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Żychowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego do świetlicy	2024-2029	<ul style="list-style-type: none">– stworzenie miejsca przyjaznego lokalnej społeczności– zapewnienie sali zebrań i szkoleń strażakom OSP w Żychowie– zapewnienie dzieciom i młodzieży miejsca spotkań i rozwoju swoich zainteresowań– możliwość organizacji uroczystości lokalnych– zapewnienie zaplecza do rozwoju życia kulturalnego mieszkańców miejscowości Żychów- rozwój działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Żychowie,– kultywowanie tradycji lokalnych w zakresie obrzędów i potraw ludowych– realizacja pikników rodzinnych, obchodów rocznic i zabaw dla mieszkańców Żychowa– integracja lokalnej społeczności– stworzenie bezpiecznego miejsca do gier i zabaw dla dzieci i młodzieży	200.000,00
2.	Budowa oświetlenia ulicznego w Żychowie	2024-2026	<ul style="list-style-type: none">– zaspokojenie potrzeb mieszkańców– poprawienie widoczności– zwiększenie bezpieczeństwa pieszych	15.000,00

Plan odnowy miejscowości Żychów

3.	Budowa boiska sportowego	2025-2028	- zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców - baza sportowa dla dzieci, młodzieży - upowszechnienie aktywności fizycznej na świeżym powietrzu, - pozytywne oddziaływanie wychowawcze	50.000,00
4.	Przebudowa dróg gminnych	2024-2026	- poprawa stanu środowiska naturalnego - zwiększeniu jakości życia na wsi	50.000,00

VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców

Żychów jest niewielką i spokojną wsią o charakterze rolniczym, w której zmiana sytuacji gospodarczej, kulturalnej i społecznej jest priorytetowym celem działania jej mieszkańców i władz lokalnych. Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju tego obszaru niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych miejscowości, ochrony środowiska, poprawy życia kulturalnego, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia mieszkańców. Trudno jest jednak sfinansować wszystkie potrzebne mieszkańcom przedsięwzięcia, zatem jedną z dróg do poprawy jakości ich życia jest pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i stopniowe skupianie się na poszczególnych projektach. W tym celu ważna jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, który można nazwać planem odnowy miejscowości. Określa on najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele.

Obecnie najważniejszym przedsięwzięciem, na wdrożeniu którego pragniemy skupić się w najbliższych latach, jest realizacja zadań dających szansę na rozwój mieszkańców miejscowości Żychów. Ważnym celem dla lokalnej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również i ich rodzicom, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Dlatego głównym celem w latach 2024 - 2029 będzie stworzenie zaplecza socjalnego świetlicy wiejskiej w Żychowie oraz zagospodarowanie przyległego terenu m.in. przez zakup i montaż wyposażenia sportowo – rekreacyjnego.

Planowane działania:

- nasadzenia drzewami i krzewami przestrzeni publicznej,
- zakup wyposażenia gastronomicznego,
- utworzenie miejsca do uprawiania sportu i rekreacji.

Plan odnowy miejscowości Żychów

Pragniemy wciąż rozbudowywać i doskonalić Żychów - naszą „małą ojczyznę”, środowisko nam najbliższe, w którym żyjemy, pracujemy i wychowujemy kolejne pokolenia. Naszym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców miejscowości Żychów. Wspólnymi siłami, przemyślanym i stopniowym działaniem oraz dzięki pomocy finansowej władz samorządowych oraz środków z UE – osiągniemy swój cel.

Zaznaczyć należy, że zarówno świetlica wiejska jak i chodniki (znajdujące się w centrum wsi) są obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi Żychów. Niewątpliwie ze względu na ich położenie i cechy funkcjonalno-przestrzenne, będą wywierały duży wpływ na nawiązywanie kontaktów społecznych, kształtowanie postaw społecznych i krzewienie świadomości kulturalnej wśród różnych grup wiekowych społeczności wsi Żychów a także bezpieczną komunikację do szkół, zakładów i instytucji publicznych. Doposażenie świetlicy w Żychowie przyczyni się nie tylko do poprawy funkcjonalności budynku. Przebudowa chodnika w centralnej części wsi wpłynie pozytywnie na dostępność takich miejsc jak świetlica, przystanek czy sklep.

Z kolei otoczenie świetlicy rozwinie funkcje rekreacyjne i sportowe co w efekcie przyczyni się do integracji mieszkańców. Boisko sportowe winno być zaplanowane tak, aby spełniało wiele funkcji i pozwoliło ćwiczyć różnym wiekowo i ilościowo grupom mieszkańców. W ramach poprawy estetyki wsi planuje się różnorodne nasadzenia drzewami i krzewami przestrzeni publicznej.

Realizacja zadań inwestycyjnych będzie okazją do integracji społeczeństwa wokół wspólnych celów, do poprawy więzi ludzkich i jakości stosunków społecznych. Podniesie to prestiż mieszkańców wśród innych wsi i zbliży do poziomu wysoko rozwiniętych społeczności lokalnych Unii Europejskiej przy zachowaniu własnej tożsamości.

Plan odnowy miejscowości Żychów

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr LIX/454/2024

Rady Gminy Lisków

z dnia 17 stycznia 2024 roku

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Żychów na lata 2024-2029

Ze względu na aktywny rozwój miejscowości oraz nowe kierunki sporządzono Plan Odnowy Miejscowości Żychów. Plan przedstawia charakterystykę miejscowości, inwentaryzacje zasobów służących odnowie miejscowości, ocenia mocne i słabe strony miejscowości, opisuje planowane do realizacji przedsięwzięcia, określa szacunkowo przewidywane koszty i harmonogram realizacji na lata 2024 – 2029. Wskazuje obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Podstawę tworzenia dokumentu stanowiły ustalenia w trakcie zebrań wiejskich i spotkań z sołtysami.

W celu wykorzystania inicjatywy mieszkańców, dla poprawy warunków i jakości życia na wsi, jak również dla możliwości ubiegania się o dofinansowanie zadań objętych w/w Planem podjęcie uchwały uznaje się za zasadne.